

การประเมินความเสี่ยงทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปี พ.ศ. 2569



จัดทำโดย หน่วยตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลโนนคูณ

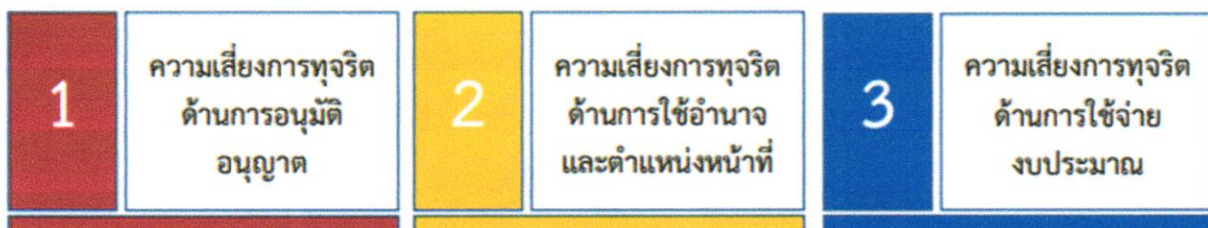
ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนคูณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

1. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริตหมายถึงความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือการรับสินบนวัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการระบบหรือแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการ ทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไปมาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลด ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการ ปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการ เกิดการทุจริตในองค์กรทั้งนี้การ นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กร จะไม่มีการทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบ กับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิด ความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำ เครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการ ปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

2. ประเภทความเสี่ยงการทุจริตและศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือในการป้องกันและสกัดกั้นลดและปิดโอกาสการทุจริตของ องค์กร โดยคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) ของสำนักงาน ป.ป.ท. ได้ จำแนกประเภทของความเสี่ยงการทุจริตไว้ด้วยกัน 3 ด้าน ประกอบด้วย



โดยได้มีการนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) และการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยง (Risk)	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ทั้งนี้ ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ (ผลกระทบทางลบคือ ความเสี่ยง, ผลกระทบทางบวกคือโอกาส) เหตุการณ์/การกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้ สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและ ไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมาย ขององค์กร
การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)	กระบวนการที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและความคุ้มครองกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการดำเนินการต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผนเพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ควบคุมได้และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
การทุจริต	องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ได้กำหนดนิยามและรูปแบบของการทุจริตเป็น 7 ประเภท ได้แก่ 1.การทุจริตขนาดใหญ่ (Grand Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ระดับสูงเพื่อบิดเบือนนโยบายหรือการใช้อำนาจรัฐในทางมิชอบเพื่อให้ผู้นำหรือผู้บริหารประเทศได้รับผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรของชาติ 2.การทุจริตขนาดเล็ก (Petty Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐระดับกลางและระดับล่างต่อประชาชนทั่วไป โดยการใช้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในทางมิชอบ 3.การติดสินบน (Bribery) เป็นการเสนอ การให้ หรือสัญญาว่าจะให้ ผลประโยชน์ทั้งในรูปของเงิน สิ่งของ และสิ่งตอบแทนต่างๆ เพื่อเป็นแรงจูงใจ ให้เกิดการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี 4.การยักยอก (Embezzlement) คือการที่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่องค์กรของรัฐ นำเงินหรือสิ่งของที่ได้รับมอบหมายให้ใช้ในหน้าที่ราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือเพื่อกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง 5.การอุปถัมภ์ (Patronage) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรคเล่นพวก ด้วยการคัดเลือกบุคคลจากสายสัมพันธ์ทางการเมืองหรือเครือข่าย (Connection)

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
	เพื่อเข้ามาทำงานหรือเพื่อได้รับผลประโยชน์โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม 6.การเลือกที่รักมักที่ชัง (Nepotism) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรคเล่นพวก โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้อำนาจที่มีในการให้ผลประโยชน์หรือให้หน้าที่การงานแก่เพื่อน ครอบครัว หรือบุคคลใกล้ชิดโดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม 7.ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) คือการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม อันเกิดจากที่บุคคลต้องมีหน้าที่หรือ สถานะมากกว่า 1 สถานะ
การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม	การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆหรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็น การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐเพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่างๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้อง ในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำการ ใดๆหรือดำเนินการดังกล่าวขึ้นเพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางการเงินหรือประโยชน์อื่นๆ สำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง
ความเสี่ยง / ปัญหา	ความเสี่ยง: เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม ปัญหา เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา
ประเด็นความเสี่ยง	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจาก การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก 2 ปัจจัย คือ โอกาส) Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยเฉพาะหลักการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption Control) ซึ่งหมายถึงการไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริตพร้อมทั้งร่วมมือกันควบคุม ไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร จึงเป็นหลักการบริหารจัดการที่มุ่งสู่การเป็นราชการใสสะอาด สามารถสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) จึงเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานของส่วนราชการให้มี ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐสำนักงานป.ป.ท.ในฐานะกลไกของฝ่ายบริหาร ในการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริตในภาครัฐได้ขับเคลื่อนการดำเนินการภายใต้บริบทใหม่ที่เน้นเรื่องการป้อง

กันป้องปรามที่เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการสกัดกั้นยับยั้งเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริตโดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริต คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นเครื่องมือหลักที่ สำนักงาน ป.ป.ท.ใช้เพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อป้องกัน สกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริต เพื่อยกระดับ ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) โดยได้จำแนกประเภทการบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริตเป็น 3 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1: ความเสี่ยงการทุจริตที่ด้านการอนุมัติ อนุญาต

ด้านที่ 2: ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ 3: ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

กรอบแนวคิดการพัฒนาการประเมินเชิงคุณภาพการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

Corruption Risk Management: CRM

- CRMจะต้องสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาหน่วยงานในเชิงบวกมากกว่าทำให้เจ้าหน้าที่ของ หน่วยงานรู้สึกกังวล

- ผลการประเมิน CRM ควรให้แนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนให้กับหน่วยงานไปในตัว

- หน่วยงานราชการที่ได้รับการประเมิน CRM

ได้ประโยชน์จากการประเมินสามารถนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติ งานและได้รับประโยชน์ในมุมของการสื่อสารภาพลักษณ์องค์กรโดยเฉพาะการแสดงความโปร่งใสและสาธารณชนรับรู้หน่วยงานให้ความสำคัญกับการยับยั้งการทุจริต

3. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) สอดคล้องกับหลักการ ที่ 8

- การพิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของ หลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations

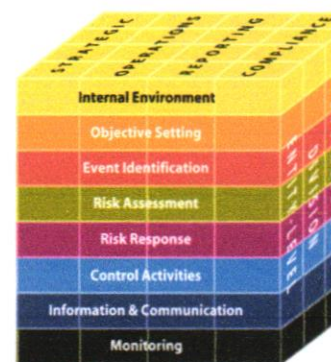
นิยามประเภทของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต Corruption Risk Management : CRM		
ด้านที่ 1	ด้านการอนุมัติอนุญาต	การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพ.ร.บ.การอำนวยความสะดวก สะดวกในการให้บริการภาครัฐ
ด้านที่ 2	การใช้อำนาจและตำแหน่ง หน้าที่	การอำนาจหน้าที่ (Authority) คืออำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่ง ใดตำแหน่งหนึ่งโดยกฎหมายระเบียบข้อบังคับที่มีการปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติในทางมิชอบ
ด้านที่ 3	ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	-โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุก ประเภทงบประมาณได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงิน อุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลางเงินนอกงบประมาณและโครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมขององ ค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - ไม่รวมโครงการที่หน่วยรับงบประมาณ “ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จากสำนักงานงบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ 500 ล้านบาท ขึ้นไปที่มีการจัดซื้อจัดจ้างเฉพาะส่วนราชการเทียบเท่าระดับกรมและ รัฐวิสาหกิจ

ซึ่งเป็นหลักการที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายที่ได้กำหนดกรอบการควบคุมภายในองค์กรไว้ด้วยกัน
5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

มาตรฐาน COSO 2013 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1: สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ 1 องค์การยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ 2 คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ 3 คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ 4 องค์การ จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ 5 องค์การผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน



องค์ประกอบที่ 2: การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ 6 กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ 7 ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ 8 พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ 9 ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 3: กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ 10 ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ 11 พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ในการควบคุม
- หลักการที่ 12 ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ 4: สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ 13 องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ 14 มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กรให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ 15 มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอกในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 5: กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

- หลักการที่ 16 ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ 17 ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบ และหลักการจะต้องมีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้ อีกทั้ง ทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นหนึ่งในองค์ประกอบของหลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations 2013) ซึ่งในส่วนของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตสอดคล้องกับหลักการที่ 8

– การพิจารณาโอกาสที่จะเกิด การทุจริต โดยรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 4 กระบวนการ ดังนี้

1. Corrective: แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ถึงสิ่งที่มีประวัติดูอยู่แล้วทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
2. Detective: เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดคล้องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสแก่ผู้บริหาร
3. Preventive: ป้องกันหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่นำไปสู่การสูญเสียต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคย

รับรู้ว่าเคยเกิดมาก่อนคาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (KnownFactor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริตจะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างในการทุจริตเข้ามาได้อีก

4.Forecasting: การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคยในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Facto

4.วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดำเนินการผ่าน 3 ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

4.1. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นขั้นตอนก่อนทำการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานที่ต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบ

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood): พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของควมถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact): การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นโดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบด้านการเงิน และผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

4.2. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตโดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้มีความชัดเจนมากที่สุด โดยอาจค้นหาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง / มีประวัติอยู่แล้ว (KnownFactor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อนแต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor)

4.3.การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นการกำหนดวิธีการหรือแนวทางเพื่อควบคุมหรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริตโดยการนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบันมาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใดเพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติมทั้งนี้ควรเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้

5. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนคูณ

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนคูณได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงในความโปร่งใสและการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันและลดโอกาสการทุจริตในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนคูณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยใช้เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) และเกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ดังนี้

1) เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

2) เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
4	สูง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
3	ปานกลาง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
2	น้อย	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
1	น้อยมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

3) เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

หมายเหตุ: ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	15 – 25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง	9 – 14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	5 – 8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ	1 – 4 คะแนน

6. การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจของ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนคูณ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนคูณ สามารถกำหนดประเด็นความเสี่ยงได้ 4 ประเด็นดังนี้ (1) ประเด็นการอนุมัติอนุญาต (ภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558) (2) ประเด็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ (3) ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง และ (4) ประเด็นการบริหารงานบุคคล ดังมีรายละเอียดดังนี้

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต/เหตุการณ์ความเสี่ยง	Risk Score		
	Likelihood	Impact	Risk
ประเด็นการอนุมัติอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของราชการ พ.ศ. 2569			
1.เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในการดำเนินการจดทะเบียนพาณิชย์จากผู้ประกอบการ	2	4	8 (ปานกลาง)
2.ผู้ประกอบการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ในการดำเนินการกรณีหลักฐานไม่ครบหรือไม่ถูกต้องในการจดทะเบียนพาณิชย์	3	3	9 (สูง)
3.เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์เพื่อดำเนินการออกใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร (รายใหม่)	2	4	8 (ปานกลาง)
4.เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ให้ตนเองกรณีแจ้งอัตราค่าธรรมเนียมไม่เป็นไปตามปริมาณมูลฝอยที่ทำการประเมินและไม่เป็นไปตามระเบียบกำหนดไว้	2	4	8 (ปานกลาง)
5.เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในการพิจารณาอนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง จากผู้ขออนุญาต	2	4	8 (ปานกลาง)
6.ผู้ยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร เสนอผลประโยชน์ให้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ออกใบอนุญาตตามคำขอ	2	4	8 (ปานกลาง)

ประเด็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ			
7.เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบน/ผู้รับบริการเสนอให้สินบนเพื่อแลกกับการลัดคิวเข้ารับบริการและอำนวยความสะดวก	2	2	4 (ต่ำ)
8.เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบนเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้รับการประเมินภาษี เพื่อเสียภาษีให้น้อยลง	2	2	4 (ต่ำ)
ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง			
9.การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงสามารถกำหนดหรือเลือกผู้รับจ้างได้ เจ้าหน้าที่อาจมีการเรียกรับผลประโยชน์ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	2	4	8 (ปานกลาง)
10.เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบน/ผู้ประกอบการเสนอให้ทรัพย์สินในกรณีจากการเบิกจ่ายเงินไม่เป็นไปตามระเบียบ	2	4	8 (ปานกลาง)
ประเด็นการบริหารงานบุคคล			
11.ผู้บริหารใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบน หรือมีการเสนอให้สินบนในการบรรจุ แต่งตั้ง โอนย้าย เลื่อนระดับ ต่อสัญญาจ้าง พนักงานจ้าง	4	3	12 สูง
12.ผู้บริหารใช้อำนาจหน้าที่ในการรับบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าทำหน้าที่ในหน่วยงานโดยไม่คำนึงถึงหลักความรู้ความสามารถ	4	3	12 สูง

สรุปผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนคูณ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ระดับ ความเสี่ยง	ระดับ คะแนน	ความหมาย	จำนวน ปัจจัยเสี่ยง
สูงมาก	15 – 25	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ - ต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที	-
สูง	9 – 14	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ - ต้องมีการจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	3
ปานกลาง	5 – 8	ระดับที่ยอมรับได้ - แต่ต้องมีการควบคุมความเสี่ยง	7
ต่ำ	1 – 4	ระดับที่ยอมรับได้	2

7.แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนคูณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนคูณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569 วิเคราะห์แล้วเห็นว่ายังคงมีความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบที่ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนคูณ จำเป็นต้องมีการควบคุมให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จำนวน 12 เหตุการณ์ (เหตุการณ์ความเสี่ยงที่ยังอยู่ในระดับ ปานกลาง - สูง) โดยกำหนดแนวทาง/มาตรการจัดการความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

เหตุการณ์ความเสี่ยง	Risk Score (Lxi)	วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
ประเด็นการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558			
1.เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในการดำเนินการจดทะเบียนพาณิชย์จากผู้ประกอบการ	8	1.มีการประกาศเจตจำนงฯ นโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ โดยผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน พร้อมทั้งแจ้งเวียนแนวทางการปฏิบัติให้ทุกส่วนราชการยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด	กองคลัง เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ สำนักปลัด นักทรัพยากรบุคคล นักจัดการงานทั่วไป นิติกร กองช่าง ผู้อำนวยการกองช่าง นางช่างโยธา
2.ผู้ประกอบการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ในการดำเนินการกรณีหลักฐานไม่ครบหรือไม่ถูกต้องในการจดทะเบียนพาณิชย์	9	2.จัดกิจกรรมหรือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริม และขับเคลื่อนนโยบาย No Gift Policy	
3.เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์เพื่อดำเนินการออกใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร (รายใหม่)	8	3.มีการดำเนินการตามนโยบาย No Gift Policy	
4.เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ให้ตนเองกรณีแจ้งอัตราค่าธรรมเนียมไม่เป็นไปตามปริมาณมูลฝอยที่ทำการประเมินและไม่เป็นไปตามระเบียบกำหนดไว้	8	4.จัดให้มีช่องทางร้องเรียนเรื่องทุจริต/เรื่องวินัยภายในหน่วยงานโดยเฉพาะ โดยเป็นช่องทางที่มีความปลอดภัยต่อผู้ร้องเรียนและสร้างความมั่นใจว่าจะมีการดำเนินการตรวจสอบและลงโทษ	
5.เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในการพิจารณาอนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง จากผู้ขออนุญาต	8	เรื่องทุจริตดังกล่าวอย่างจริงจัง พร้อมทั้งมีการเผยแพร่รายงานข้อมูลสถิติ และความก้าวหน้าของการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริต	
6.ผู้ยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารเสนอผลประโยชน์ให้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ออกใบอนุญาตตามคำขอ	8		

เหตุการณ์ความเสี่ยง	Risk Score (Lxi)	วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
ประเด็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ			
7.เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบน/ผู้รับบริการเสนอให้สินบนเพื่อแลกกับการลัดคิวเข้ารับบริการและอำนวยความสะดวก	4	.มีการประกาศเจตจำนงค์ นโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ โดยผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน พร้อมทั้งแจ้งเวียนแนวทางการปฏิบัติให้ทุกส่วนราชการยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด	สำนักปลัด นักทรัพยากรบุคคล นักจัดการงานทั่วไป นิติกร
8.เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบนเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้รับการประเมินภาษี เพื่อเสียภาษีให้น้อยลง	4	2.จัดกิจกรรมหรือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริม และขับเคลื่อนนโยบาย No Gift Policy การป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ 3.มีการดำเนินการตามนโยบาย No Gift Policy 4.จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนเรื่องทุจริต/เรื่องวินัยภายในหน่วยงานโดยเฉพาะ โดยเป็นช่องทางที่มีความปลอดภัยต่อผู้ร้องเรียนและสร้างความมั่นใจว่าจะมีการดำเนินการตรวจสอบและลงโทษเรื่องทุจริตดังกล่าวอย่างจริงจัง พร้อมทั้งมีการเผยแพร่รายงานข้อมูลสถิติ และความก้าวหน้าของการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริต	
ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง			
9.การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงสามารถกำหนดหรือเลือกผู้รับจ้างได้ เจ้าหน้าที่อาจมีการเรียกรับผลประโยชน์ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	8	1.มีการมอบนโยบาย/ประชุมซักซ้อมความเข้าใจ/กำกับดูแล เพื่อให้บุคลากรเบิกจ่ายเงินงบประมาณอย่างคุ้มค่าไม่บิดเบือนวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายงบประมาณรวมทั้งเปิดโอกาส ให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน	กองคลัง เจ้าพนักงานพัสดุ เจ้าพนักงานการเงิน
10.เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบน/ผู้ประกอบการเสนอให้ทรัพย์สินในกรณีจากการเบิกจ่ายเงินไม่เป็นไปตามระเบียบ	8	2.มีการจัดทำ/รายงานข้อมูล งบประมาณ ทั้งข้อมูลงบประมาณที่ได้รับและความก้าวหน้าของการเบิกจ่าย ในรูปแบบที่เกี่ยวข้องให้บุคลากรในสังกัดทราบโดยทั่วกันเป็นประจำทุกเดือน/ไตรมาส 3.เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลภาพรวมและ/หรือ ข้อมูลโครงการสำคัญ/โครงการขนาดใหญ่ ตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เพื่อสร้างการรับรู้ให้บุคลากรภายใน ได้รับทราบ และเกิดการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตาม แสดงความคิดเห็นได้	

เหตุการณ์ความเสี่ยง	Risk Score (Lxi)	วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
		4.จัดให้มีช่องทางในการให้คำปรึกษา/เผยแพร่คู่มือ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรภายในให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการงบประมาณ/การเบิกจ่าย/การจัดซื้อจัดจ้างได้อย่างถูกต้อง 5.เผยแพร่รายการจัดซื้อจัดจ้างหน่วยงานในประเภทงบรายจ่ายหมวดงบลงทุนที่จะมีการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 6.เผยแพร่การจัดซื้อจัดจ้างหรือแผนการจัดหาพัสดุประจำปี 2569 7.เผยแพร่ความก้าวหน้าการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2569 8.เผยแพร่รายงานสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	
ประเด็นการบริหารงานบุคคล			
11.ผู้บริหารใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนหรือมีการเสนอให้สินบนในการบรรจุ แต่งตั้ง โอนย้าย เลื่อนระดับ ต่อสัญญาจ้าง พนักงานจ้าง	12	1.จัดทำ/ปรับปรุงแผนอัตรากำลัง 2.จัดทำแผนพัฒนาบุคลากร 3.จัดทำ/ปรับปรุง/เผยแพร่ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลให้บุคลากร ภายในได้รับทราบโดยทั่วกัน โดยครอบคลุมประเด็นดังนี้ 1)การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร 2)การบรรจุแต่งตั้งบุคลากร 3)การพัฒนาบุคลากร 4)การประเมินผลการปฏิบัติราชการ 5)การให้ทุนให้โทษ และสร้างขวัญกำลังใจ	สำนักปลัด นักทรัพยากร บุคคล
12.ผู้บริหารใช้อำนาจหน้าที่ในการรับบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าทำหน้าที่ในหน่วยงานโดยไม่คำนึงถึงหลักความรู้ความสามารถ	12	4.จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนเรื่องทุจริต/เรื่องวินัย ภายในหน่วยงานโดยเฉพาะ โดยเป็นช่องทางที่มีความปลอดภัยต่อผู้ร้องเรียนและสร้างความมั่นใจว่าจะมีการดำเนินการตรวจสอบและลงโทษเรื่องทุจริตดังกล่าวอย่างจริงจัง พร้อมทั้งมีการเผยแพร่รายงานข้อมูลสถิติ และความก้าวหน้าของการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริต 5.จัดทำข้อมูลสถิติอัตรากำลังประจำปี	สำนักปลัด นิติกร สำนักปลัด นักทรัพยากร บุคคล

8.การติดตามประเมินผลการดำเนินงานเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนคูณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

8.1. การติดตามประเมินผล

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนคูณ กำหนดติดตามประเมินผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

- ❖ ครั้งที่ 1 รอบ 6 เดือน กำหนดรายงานผลการดำเนินการ ภายในวันที่ 31/ มีนาคม/2569
- ❖ ครั้งที่ 2 รอบ 12 เดือน กำหนดรายงานผลการดำเนินการ ภายในวันที่ 30/กันยายน/2569

8.2. วิธีการรายงานผลการดำเนินงานเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ส่วนงานผู้รับผิดชอบตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงฯ ติดตามประเมินผล ภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด และรายงานให้ผู้บริหารหน่วยงานทราบ



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ หน่วยตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลโนนคูณ

ที่ ศก ๗๕๘๐๕/๓๔

วันที่ ๑ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

เรื่อง รายงานการจัดทำแผนการประเมินความเสี่ยงทุจริตและประพฤติมิชอบ

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนคูณ

ตามที่ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้จัดให้มีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของรัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยให้หน่วยงานจัดทำแผนการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต หรือก่อให้เกิดความขัดกันระหว่างผลประโยชน์ทับซ้อนส่วนรวมของหน่วยงาน โดยในการดำเนินการประเมินความเสี่ยงนั้น จะเป็นไปในรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงและมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริตในหน่วยงานนั้น

บัดนี้ คณะทำงานประเมินความเสี่ยงการทุจริต ได้ดำเนินการประชุมและจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริตเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานแผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ตามเอกสารแนบมาพร้อมนี้ และจักได้รายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในรอบ ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน ให้ทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

๒

(นางภิรมณ์ญา ทองแสง)

นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ

(นายรณพีร์พัชญ์ ปัทมาลา)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนคูณ

(นายนิรภัช สีหะวงษ์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนคูณ